

Henvendelse vedr. L 111 forslag til lov om styrket beredskab i energisektoren

Energisektoren tager sikkerhed meget alvorligt og beskytter sig allerede mod både cyberangreb og fysiske angreb. Forsyningsikkerhed er afgørende for vores samfund i den nuværende geopolitiske situation. Det aktuelle trusselsbillede kræver handling, og branchen er klar til at løfte sit ansvar. Green Power Denmark støtter derfor lovforslaget om at styrke beredskabet i energisektoren.

Der er tale om en omfattende og kompleks lovgivning. Green Power Denmark vil indledningsvist anerkende det store og grundige arbejde, der ligger til grund for lovforslaget, ligesom vi påskønner Energistyrelsens indsats med at få udmøntet de centrale regler i bekendtgørelsesform. Siden høringsfasen har lovforslaget gennemgået klare forbedringer både lovteknisk og indholdsmæssigt.

Vi ønsker en lovgivning, der er praktisk anvendelig, og stiller derfor nogle opklarende spørgsmål til udvalgte dele af lovforslaget. Vi gør også opmærksom på et konkret ændringsforslag vedrørende penetrationstests.

- Vi peger på **uklarheder i lovens anvendelsesområde**, især vedrørende definitionen af "at håndtere" og "at levere en tjeneste".
- Vi udtrykker bekymring over, om kravet om **geografisk placering af drift af net- og informationssystemer** kan medføre ekstraordinære omkostninger og vanskeliggøre adgangen til den rette talentmasse.
- Vi udtrykker bekymring over, at **penetrationstests** er en meget indgribende tilsynsmulighed, som går videre end EU-direktivernes krav. Vi fremsætter derfor et ændringsforslag om, at penetrationstests slettes fra lovforslaget.
- Vi udtrykker bekymring over konsekvenserne af **midlertidigt at suspendere en virksomheds bevilling eller tilladelse**, og hvordan det sikres, at energiforsyningen kan opretholdes

Vi håber, at Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget vil tage vores bekymringer, spørgsmål og forslag i betragtning under den videre behandling af lovforslaget, så vi sammen kan skabe en fremtidssikret lovgivning, der styrker Danmarks sikkerhed.

13. JANUAR 2025

GREEN POWER DENMARK
LANGEBROGADE 3H
1411 KØBENHAVN K

DOK. ANSVARLIG: ASB
SEKRETÆR:
SAGSNR.: S2024-587
DOKNR.: D2025-1082

Anvendelsesområdet: Niveauinddeling af virksomheder og klassificering af anlæg

Spørgsmål:

- a. Vil ministeren redegøre for betydningen af begrebet "håndtere" i lovforslagets § 2, stk. 2, nr. 1, herunder hvilke typer af energivirksomheder, der er tiltænkt omfattet af begrebet?
- b. Vil ministeren redegøre for, hvad det vil sige, at "levere en tjeneste" og dermed også *ikke* at "levere en tjeneste"?

Begrundelse

Der mangler klarhed over lovens anvendelsesområde, især vedrørende grænseværdierne for niveauinddeling og klassificering af anlæg. Uklarheden skyldes bl.a. definitionen af "at håndtere" en bestemt kapacitet. Begrebet skaber tvivl om, hvem og hvorvidt en række selskaber er omfattet af loven.

Det giver også anledning til bekymring, at Energistyrelsen har mulighed for at placere virksomheder på et højere niveau baseret på en konkret vurdering. Grænseværdierne for inddelingen er ikke specificeret i lovforslagets § 4, stk. 3, der i stedet bemyndiger ministeren til at fastsætte regler om kategorisering via en femtrinskala (hvor de mest kritiske virksomheder underlægges skærpede krav): Virksomhedens niveau afhænger ofte af anlæggenes klassificering, men Energistyrelsen kan fravige dette, hvilket skaber usikkerhed om de gældende krav og dermed forringer virksomhedernes retssikkerhed og vanskeliggør forberedelsen på de kommende krav.

Begreberne "tjeneste" og "at levere en tjeneste" er ikke defineret i loven. Disse termer er også grundlæggende for at forstå lovens krav og den tilhørende bekendtgørelse. For at undgå at almindelige forsyningsafbrydelser (f.eks. kabelovergravninger) betragtes som manglende levering, skal der fastsættes en realistisk målestok.

For at fastlægge rammerne for beredskab og definitionen af "at levere en tjeneste", er det nødvendigt at tage udgangspunkt i forskellige aspekter af normaltilstanden. Disse aspekter omfatter: 1) Omfanget af forstyrrelser i tjenesteleveringen, 2) graden af beskadigelse eller funktionsnedsættelse af de involverede anlæg og systemer, og/eller 3) de bagvedliggende årsager til eventuelle forstyrrelser.

Geografisk placering af net- og informationssystemer

Spørgsmål:

- a. Vil ministeren redegøre for, hvordan lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 3 om sikkerhedskrav til geografisk placering af drift af net- og informationssystemer vil blive implementeret, herunder hvordan man vil sikre, at der tages hensyn til eksisterende kontrakter og omkostninger, samt hvordan man vil sikre adgang til den nødvendige talentmasse og dækning i døgnet for at udføre driftsopgaverne?
- b. Vil ministeren redegøre for bemærkningerne til § 8, stk. 2, nr. 3 på side 88, hvor det fremgår, at "der vil blive fastsat nærmere regler om hvorfra, der kan ydes service og vedligehold til virksomheder omfattet af lovforslaget samt regler om hvorfra, der må kunne opnås fjernadgang til net- og informationssystemer med betydning for leveringen af tjenesten?"

Begrundelse

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan ifølge lovudkastet fastsætte krav til den geografiske placering af drift af net- og informationssystemer. Dette vækker bekymring, da der er begrænsede ressourcer med de nødvendige kompetencer til at supportere en række driftssystemer. Det kan blive udfordrende at få adgang til den nødvendige talentmasse, som er afgørende for kvaliteten af driftsopgaverne. Derudover kan der være udfordringer i forhold til eksisterende kontrakter om drift uden for Danmarks grænser, og det vil medføre ekstra omkostninger, hvis et sådant krav stilles bredt. Det bemærkes også, at kravet om geografisk placering af systemer og leverandører ikke er afstemt på EU-niveau.

Penetrationstests: En indgribende tilsynsmulighed og overimplementering

Spørgsmål

- a. Vil ministeren, set i lyset af at penetrationstests ikke er et direktivkrav - hverken for virksomhedernes net- og informationssystemer eller deres fysiske lokationer - fremsætte et ændringsforslag?

Baggrund

Det følger, at lovforslagets § 19, stk. 2, nr. 4, at Klima- energi- og forsyningsministeren som led i sin tilsynsforpligtelse kan foretage sikkerhedsscanninger og penetrationstests af både virksomhedens net- og informationssystemer og virksomhedens fysiske lokationer.

Penetrationstests simulerer et reelt indbrud, som kan skade virksomhedens systemer og anlæg samt potentielt eksponere fortrolige oplysninger for tredjeparter. Det er derfor en risikabel og indgribende proces.

Anvendelsen af penetrationstests er en overimplementering af direktivernes krav, både hvad angår virksomhedens net- og informationssystemer og dens fysiske lokationer.

For de fysiske lokationer fremgår det af lovbemærkningerne på side 110, at der er tale om overimplementering. Dette er dog ikke tilsvarende angivet for penetrationstests anvendt på virksomhedens net- og informationssystemer, selvom den parallelle bestemmelse i NIS 2-direktivets artikel 32, stk. 2, litra d, kun omfatter sikkerhedsscanninger og ikke penetrationstests.

Ændringsforslag:

Vil ministeren set i lyset af, at penetrationstests ikke er et direktivkrav - hverken i forhold til virksomhedernes net- og informationssystemer eller i forhold til virksomhedernes fysiske lokationer – fremsætte et ændringsforslag til lovforslaget som inddebærer:

1. at bestemmelsen i § 19, stk. 2, nr. 4, ændres, således at "og penetrationstest" slettes.

Midlertidig suspension af en certificering eller godkendelse

Spørgsmål:

- a. Vil ministeren redegøre nærmere for adgangen til og konsekvenserne af midlertidigt at suspendere en virksomheds bevilling eller tilladelse, herunder særligt hvordan det sikres, at de bevillingspligtige aktiviteter kan videreføres i det tilfælde, at en bevillingshaver midlertidigt får inddraget sin bevilling, således at energiforsyningen kan opretholdes?
- b. Vil ministeren redegøre nærmere for adgangen til midlertidigt at suspendere en certificering eller godkendelse vedrørende dele af eller alle de relevante tjenester, virksomheden leverer, der udføres af virksomheden, herunder særligt hvordan det sikres, at de relevante tjenester kan videreføres?

Begrundelse

I konkrete tilfælde, hvor en virksomhed ikke har efterlevet et fastsat påbud og foretaget de nødvendige tiltag for at afhjælpe manglerne m.v., indføres der med lovforslagets § 23, stk. 1, nr. 1, hjemmel til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan træffe afgørelse om midlertidigt at suspendere en certificering eller godkendelse vedrørende dele af eller alle de relevante tjenester, virksomheden leverer eller aktiviteter, der udføres af virksomheden. Dette omfatter ifølge bemærkningerne fx bevilling til at drive netvirksomhed efter elforsyningslovens § 19, og bevilling til at drive gasdistributionsvirksomhed efter gasforsyningsloven § 10. Det fremgår af lovbe- mærkningerne side 119, at der endda er lagt op til en udvidende fortolkning og over- implementering af, hvornår en suspension kan ske, sådan at det er tilstrækkeligt, at der er tale om en overtrædelse af en håndhævelsesforanstaltning, herunder fx hvis en virksomhed ikke har foretaget en påbudt revision.

Konsekvenserne af en midlertidig suspension af en godkendelse, herunder en bevilling i henhold til elforsyningslovens § 19, kan være ganske vidtrækkende, og det er nødvendigt at tage stilling til, hvordan konsekvenserne skal håndteres, herunder hvem, der midlertidigt skal overtage driften af den bevillingspligtige aktivitet, således at kunderne sikres forsyning af el eller gas mv.

Det ville være paradoksalt, hvis en myndighed, som skal sikre et styrket beredskab og modstandsdygtighed mod udefrakommende trusler mod energiforsyningen, ender med at indføre sanktioner over for virksomhederne, som betyder, at forsyningen af el- og gasforbrugerne ophører.

I Elforsyningsloven er der eksplicit taget stilling til, hvad der sker, hvis bevillingen midlertidigt inddrages, efter Elforsyningslovens regler, jf. Elforsyningslovens § 54. Dette hensyn ses ikke at være taget i lovforslaget, ligesom det er uklart, hvordan bestemmelsen forventes udmøntet i udkastet til bekendtgørelse om modstandsdygtighed og beredskab i energisektoren. Det bemærkes i den forbindelse, at den pågældende bestemmelse i udkastet til bekendtgørelsen ikke endnu er færdigudarbejdet.